

Prinsjesdag 2020

Anders-dan-anders

In de voorgaande edities van onze Prinsjesdag-specials kwalificeerden we Prinsjesdag met name als een dag van tradities. Er lekte inderdaad wel weer wat uit, maar verder was het verre van traditioneel. Geen Gouden Koets, geen Ridderzaal, geen massaal *“Leve de Koning”*, geen balkonscène en in plaats van een uitgebreide hoedjesparade mondkapjes voor iedereen. Kortom; historisch in plaats van traditioneel. De Koning heeft nog wel een baard, dat dan weer wel. De wat ons betreft belangrijkste passages in de Troonrede geven wij hieronder weer.

De Koning sprak van een onwerkelijke *“Anders-dan-anders Prinsjesdag”*. Hij benadrukte dat het juist in tijden van plotselinge schokken zaak is oog te houden voor de lange termijn. Dat zijn we verplicht aan de jongeren, die de laatste maanden niet alleen moesten inleveren nu, maar ook op hun vooruitzichten voor straks. Verwijzend naar de ingezonden brief waarin een 94-jarige veteraan de jongeren van Nederland opriep vol te houden en solidair te zijn met zijn generatie en het antwoord daarop van een 18-jarige student, zei de Koning; *“het perspectief voor de toekomst begint altijd in het hier-en-nu. Dat is de spiegel die de volwassenen van morgen voorhouden aan de volwassenen van vandaag.”*

In dat besef maakt de regering de keuze om in deze onzekere tijd niet te bezuinigen, maar juist te investeren in baanbehoud, goede publieke voorzieningen en een sterkere economische structuur en een schoner land nu en straks. Op die pijlers rusten de plannen van de regering voor het komende jaar.

Voor de lange termijn zijn in deze periode richtinggevende keuzes gemaakt in het Pensioenakkoord en het Klimaatakkoord. Als de noodzakelijke solidariteit tussen jong en oud ergens gestalte krijgt, dan wel rond deze thema's. De uitwerking en uitvoering van deze akkoorden vraagt een lange adem. Door nu te hervormen, kan er straks voor iedereen een goed pensioen zijn. De regering 'hoopt' in 2021 het wetsvoorstel voor de vernieuwing van het pensioenstelsel in te dienen. Opvallend voorzichtig geformuleerd. Wij hopen toch dat de ambitie van de regering na tien jaar discussie over een pensioenakkoord wat verder reikt. Wat dat betreft, stemt de door minister Koolmees steller geformuleerde ambitie hoopgevender, waarin hij aangeeft de benodigde wet- en regelgeving in het eerste helft van 2021 gereed en in de Tweede Kamer behandeld te willen hebben. De beoogde ingangsdatum van deze wetgeving is wat hem betreft nog steeds 1 januari 2022. We hopen van harte dat deze formulering in de troonrede niet het eerste signaal van een vertraging van dit proces is.

In deze nieuwsbrief zetten we de plannen van het kabinet voor pensioenen en de sociale verzekeringen voor u op een rijtje. U leest de stand van zaken op dit gebied in deel 2 van deze nieuwsbrief. Wat dat betreft, is er niets veranderd en past dat in inmiddels een goede traditie.

Wij wensen u veel leesplezier.

Den Haag, 16 september 2020
Het team van Aegon Adfis
Expertiseplatform Aegon Nederland

Inhoudsopgave

Deel 1 - Prinsjesdag	4
1. Miljoenennota 2021	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Belangrijkste punten begroting 2021	5
1.3 Koopkracht	6
1.4 Overheidsfinanciën	6
1.5 Arbeidsmarkt	7
1.6 Pensioen en AOW	7
1.7 Woningmarkt	8
1.8 Zorg	8
2. Belastingplan 2021	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Tariefmaatregel grondslagverminderende posten	9
2.3 Beperking zelfstandigenaftrek – verlaging tarief eerste schijf	10
2.4 Overzicht heffingskortingen, belastingschijven en –tarieven	11
2.5 Wetsvoorstel Wet aanpassing box 3	12
2.6 Wetsvoorstel Wet differentiatie overdrachtsbelasting	13
3. Sociale zekerheid	14
3.1 Kindgebonden budget en geboorteverlof	14
3.2 Verkleinen verschil in behandeling vast en flexwerk en zelfstandigen	14
3.3 Beleidswijzigingen arbeidsongeschiktheid	15
3.4 Compensatieregeling Transitievergoeding MKB	15
Deel 2 - Hoe staat het met.....	16
4. Hoe staat het met pensioen?	16
4.1 Nieuw pensioenstelsel	16
4.2 AOW-leeftijd	19
4.3 Pensioenrichtleeftijd	19
4.4 Nabestaandenpensioen	20
4.5 Pensioenregeling voor payrollers vanaf 1-1-2021	20
4.6 Modernisering pensioenverdeling bij scheiding	21
5. Hoe staat het met zorg en sociale zekerheid?	22
5.1 Wet arbeidsmarkt in balans	22
5.2 In wat voor land willen wij werken?	22
5.3 Verplichte arbeidsongeschiktheid voor ondernemers	22
5.4 Dalende rente en inkomensverzekeringen	23
6. Hoe staat het met de box 3 heffing?	24
6.1 Huidige vermogensrendemenstheffing	24
6.2 Plannen voor een gewijzigde regeling vanaf 2022	24

7.	Hoe staat het met de hypotheekrente-aftrek na een betalingspauze?	25
7.1	De fiscale aflosachterstand en verval renteaftrek	25
7.2	Tegemoetkoming bij betalingsproblemen in verband met Covid-19	25

Deel 1 - Prinsjesdag

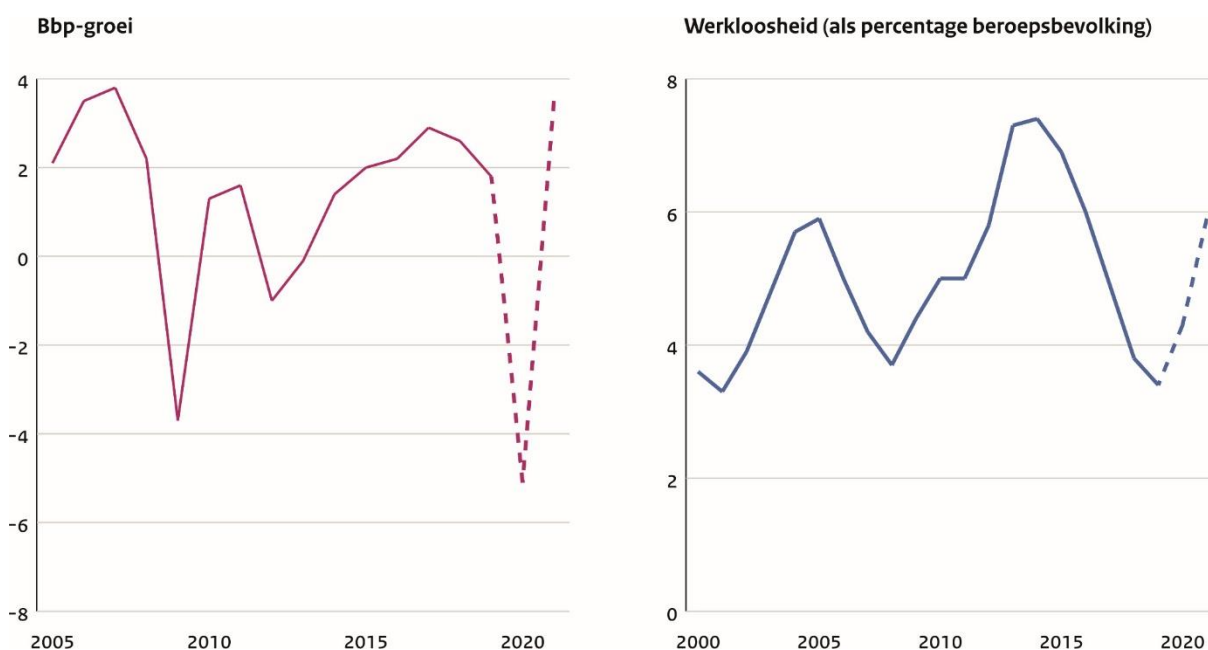
1. Miljoenennota 2021

1.1 Inleiding

Het is alweer de derde begroting van het kabinet-Rutte III.

Het coronavirus heeft grote gevolgen voor de samenleving en economie. En dat zien we terug in de miljoenennota 2021. Van een situatie van economische hoogconjunctuur met een historisch lage werkloosheid kwam Nederland terecht in een forse economische neergang. Ondanks alle Covid-19 noodmaatregelen krimpt de Nederlandse economie in 2020 naar verwachting met 5 procent. Naar verwachting herstelt de economie in 2021 deels en groeit het bruto binnenlands product (bbp) met meer dan 3 procent. Door de economische omslag loopt de werkloosheid sterk op tot ongeveer 6 procent in 2021.

Figuur 1. Ontwikkeling economische groei (links, in procent) en werkloosheid (rechts)

Bron: Samenvatting Miljoenennota 2021

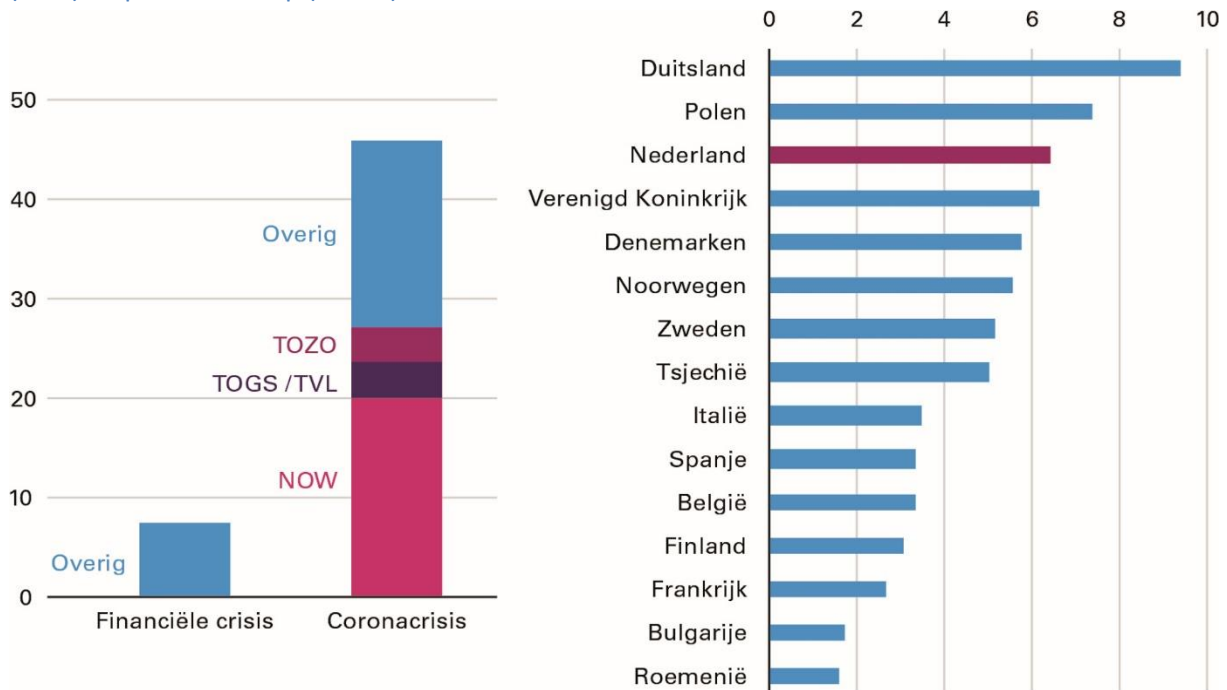
Gelukkig is de uitgangspositie van Nederland goed, met een lage structurele werkloosheid en gezonde overheidsfinanciën waardoor de economische omslag goed is op te vangen.

Het kabinet blijft de economie ondersteunen met het verlengde steunpakket. De totale begrote kosten van de steunmaatregelen komen uit op ruim € 62,5 miljard. Dit betreft zowel uitgavenmaatregelen en fiscale maatregelen als belastinguitstel en leningen.

Het coronavirus is nog lange tijd van invloed op delen van de economie. Zo zullen sommige sectoren langdurig last hebben van de contactbeperkende maatregelen, en is de verwachting dat er langdurig meer vanuit huis zal worden gewerkt. Het nieuwe steunpakket is erop gericht werkenden en bedrijven te ondersteunen in deze noodzakelijke aanpassing. Daarom investeert het kabinet onder andere in

(om)scholing en in andere maatregelen om de overstap naar ander werk te ondersteunen. Ook blijft het kabinet kwetsbare groepen ondersteunen en kunnen essentiële bedrijven die hard zijn geraakt door de coronacrisis onder strenge voorwaarden steun aanvragen.

Figuur 2. Noodpakketten in historisch (links) en internationaal (rechts) perspectief in miljarden euro (links) en procenten bbp (rechts)

Bron: CPB (historisch: financiële crisis), ministerie van Financiën (historisch: coronacrisis; internationaal: NL), IMF Fiscal Monitor Database (internationaal: EU-landen)

1.2 Belangrijkste punten begroting 2021

- In 2021 geeft het kabinet veel geld uit om banen te behouden en inkomsten te ondersteunen. En om mensen te helpen om zich aan te passen aan deze tijd. Door de coronacrisis raken mensen hun baan of bedrijf kwijt en moeten zij omschakelen naar ander werk. Dat betekent dat zij nieuwe vaardigheden moeten aanleren. Het kabinet investeert vanaf 2021 € 1,4 miljard om mensen hierbij te helpen. Het budget gaat naar:
  - begeleiding van mensen van werk naar werk of vanuit uitkering naar werk;
  - meer bij- en omscholingsmogelijkheden;
  - intensieve begeleiding van kwetsbare scholieren naar werk of opleiding;
  - betere ondersteuning van mensen met problematische schulden.
- Het kabinet neemt maatregelen om meer betaalbare woningen te realiseren. Er komen extra middelen beschikbaar (in totaal € 295 miljoen in 2021) om knelpunten in de woningbouw aan te pakken. De overdrachtsbelasting wordt gedifferentieerd, zodat starters deze niet meer hoeven te betalen. En er worden maatregelen genomen voor meer betaalbare huren.
- Het kabinet onderneemt extra stappen om de CO₂-uitstoot versneld terug te dringen. Daarnaast kiest het kabinet voor een maatregelenpakket om de stikstofproblematiek aan te pakken. Hiervoor wordt tot en met 2030 ruim €5 miljard beschikbaar gesteld. Deze aanpak versterkt de natuur en biedt perspectief op ruimte voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen.

- Het kabinet richt een groeifonds op voor publieke investeringen in de economie en samenleving om ervoor te zorgen dat ons land ook in de toekomst zijn geld kan blijven verdienen (verdienvermogen). Het Nationaal Groeifonds wordt opgericht om de komende decennia forse investeringen in het verdienvermogen van Nederland op de lange termijn (20-30 jaar) te doen. Om goede investeringsvoorstellen te bekostigen stelt het kabinet voor de komende vijf jaar een eerste tranche van € 20 miljard beschikbaar.

1.3 Koopkracht

Volgens het kabinet is de koopkrachtontwikkeling in de komende periode moeilijk te interpreteren. Het koopkrachtbeeld laat zien hoe het gemiddelde besteedbaar inkomen van huishoudens zich ontwikkelt. In het koopkrachtbeeld wordt aangenomen dat er niets verandert in de persoonlijke omstandigheden van huishoudens (ook wel statische koopkracht genoemd). Daarbij houden de cijfers geen rekening met de toenemende werkloosheid, terwijl werkloos worden zorgt voor een terugval in inkomen.

Volgens het kabinet moet in deze crisisperiode dus zeer voorzichtig worden omgegaan met het trekken van conclusies uit deze koopkrachtcijfers, nog los van de algemene economische onzekerheid.

Volgens de huidige verwachting neemt de koopkracht in 2020 toe met 2,2 procent en in 2021 met 0,9 procent. Maatregelen van het kabinet ondersteunen de koopkracht. Zo is eerder al een lastenverlichting op inkomen afgesproken, en wordt met deze Miljoenennota de ouderenkorting verhoogd. Ook worden woningcorporaties verplicht de huren van lage inkomens met hoge huren te verlagen. Ook het sneller afbouwen van de zelfstandigenaftrek en het naar voren halen van de verhoging van de arbeidskorting werken door in de koopkracht.

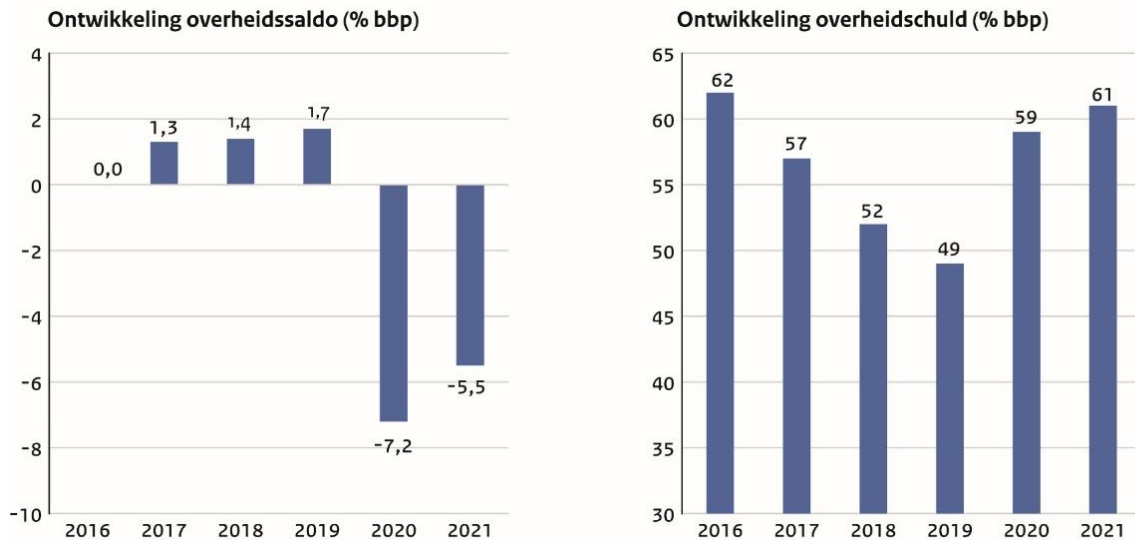
Het kabinet verlaagt ook in 2021 de lasten op arbeid. Dit komt in de eerste plaats door een hogere arbeidskorting. Zo wordt (meer) werken lonend(er) en verbetert de koopkracht van werkenden.

1.4 Overheidsfinanciën

De economische gevolgen van de coronacrisis leiden tot een historisch hoog begrotingstekort. Voor het eerst in vijf jaar is het overheidssaldo negatief. Dat betekent dat er meer uitgaven dan inkomsten zijn. Het saldo voor dit jaar komt uit op -7,2 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dat is in totaal € 56 miljard. Voor 2021 wordt een saldo van - 5,5 procent verwacht. Dat is € 45 miljard. Maar het is nog onzeker hoe dit zal gaan. Er hangt veel af van de ontwikkelingen rondom het coronavirus in de komende maanden.

Van een niveau onder de 50 procent van het bbp in 2019 stijgt de schuld volgend jaar naar verwachting naar 61 procent. Er is ruimte binnen de overheidsfinanciën om deze schok op te vangen. De afgelopen jaren zijn overschotten op de begroting gerealiseerd en daalde de schuld snel. Door deze ruimte nu in te zetten om de economie te ondersteunen draagt de overheid bij aan stabiliteit en continuïteit.

Figuur 3. Ontwikkeling overheidssaldo en overheidsschuld

Bron: samenvatting Miljoenennota 2021

1.5 Arbeidsmarkt

Veel mensen in de Nederlandse arbeidsmarkt zijn actief als zelfstandige of flexwerker. In 2019 waren 1,1 miljoen mensen aan het werk als zzp'er en 1,9 miljoen als flexwerker. Dit biedt mensen en bedrijven meer flexibiliteit dan vaste arbeidscontracten. Tegelijkertijd maakt deze grote flexibele schil de economie en samenleving kwetsbaar. Bij economische tegenwind kunnen flexwerkers namelijk snel hun baan en inkomen kwijtraken. Zelfstandigen kunnen ook te maken krijgen met minder opdrachten of lagere tarieven. Daardoor worden sommige groepen werkenden, zeker als zij een kleine financiële buffer hebben, in crisistijd relatief fors geraakt. Verlies van werk of een terugval in inkomen leidt op persoonlijk niveau vaak tot onzekerheid en stress, maar maakt de Nederlandse economie als geheel ook kwetsbaar. Meer duurzame arbeidsrelaties zijn dus gewenst.

Deze begroting zet hiermee een belangrijke stap, al vraagt dit om een langdurige inzet. Ten eerste zorgt het kabinet voor een meer gelijke fiscale behandeling van zelfstandigen en werknemers. De zelfstandigenaftrek wordt vanaf 2021 sneller en verder afgebouwd, met extra stappen van € 110 per jaar tot een niveau van € 3.240 in 2036. Tegelijkertijd wordt de verhoging van de arbeidskorting met € 73, die in 2022 was voorzien, al in 2021 ingevoerd.

1.6 Pensioen en AOW

De AOW-leeftijd blijft in 2021 66 jaar en 4 maanden. Daarna stijgt de AOW-leeftijd jaarlijks, tot aan 67 jaar in 2024. Deze wetwijziging is al sinds 1 januari 2020 van kracht.

De wet over het pensioenstelsel wordt in 2021 aangepast, omdat de huidige wet niet past bij de veranderingen in de samenleving. Mensen veranderen bijvoorbeeld vaker van baan of gaan ondernemen. De herziening van het pensioenstelsel zorgt voor een toekomstbestendig oudedagsvoorziening. De overgang naar een nieuw pensioenstelsel vindt plaats in de periode tot 1 januari 2026. Binnen deze periode moeten sociale partners afspraken maken over de nieuwe pensioenregeling, over de adequate compensatie en over al dan niet 'invaren'.

In deel 2 van deze Prinsjesdagspecial leest u meer over van de herziening van het pensioenstelsel.

1.7 Woningmarkt

In 2021 wil het kabinet opnieuw investeren in de woningmarkt, zodat starters en huurders meer kans krijgen op een betaalbare woning. Meerderjarige starters bij de aankoop van hun eigen woning (koopstarters) op de woningmarkt die jonger zijn dan 35 jaar krijgen een eenmalige vrijstelling in de overdrachtsbelasting. Daarmee beoogt het kabinet de woningmarktpositie van koopstarters te verbeteren.

Verder haalt het kabinet € 100 miljoen aan investeringen naar voren. En investeert het nog € 50 miljoen extra. Dit levert 15.000 tot 25.000 woningen op. Ook wil het kabinet dat er snel een beslissing komt over veertien andere grote woningbouwlocaties.

De bouwplannen kunnen alleen doorgaan als er oplossingen komen voor het stikstofprobleem. Het kabinet stelt daarom tot 2030 jaarlijks € 100 miljoen beschikbaar voor het wegnemen van belemmeringen door stikstof.

Het kabinet gaat in 2021 verder op zoek naar grond die geschikt is om woningen op te bouwen (actief grondbeleid). Nu doen projectontwikkelaars of gemeenten dat. Het Rijk wil hiervoor een Rijksontwikkelbedrijf opzetten.

Er ontstaat meer financiële ruimte om te investeren in de nieuwbouw van huurwoningen. De komende tien jaar gaat het om € 1 miljard.

1.8 Zorg

De coronacrisis zal ook in 2021 veel extra blijven vragen van de zorgsector. In 2020 en 2021 maakt het kabinet € 6,7 miljard extra vrij voor crisismaatregelen. Er komt onder meer € 300 miljoen beschikbaar voor testcapaciteit. En € 305 miljoen voor extra IC-capaciteit.

Ook van zorgmedewerkers wordt het komende jaar waarschijnlijk opnieuw veel gevraagd. Het kabinet trekt daarom ook voor 2021 extra geld uit voor een bonus. Zorgmedewerkers krijgen, na de bonus van netto € 1.000 in 2020, in 2021 een tweede bonus van netto € 500.

Om werken in de zorg aantrekkelijker te maken, trekt het kabinet vanaf 2021 € 20 miljoen extra uit. Dit budget loopt de komende jaren op: in 2022 € 80 miljoen en vanaf 2023 jaarlijks € 130 miljoen. De focus ligt bij deze investeringen op:

- minder werkdruk voor zorgpersoneel;
- minder administratieve lasten;
- meer zelfstandigheid;
- beter ontwikkel- en loopbaanperspectief.

Gemeenten beschikken over tijdelijke extra middelen om de groei in de jeugdzorg te compenseren. Het kabinet verlengt deze extra middelen. Daardoor krijgen gemeenten in 2022 € 300 miljoen extra.

Daarnaast werkt het kabinet aan een wetsvoorstel voor betere organisatie van de jeugdzorg. Er komen acht expertisecentra voor kinderen en jongeren met meervoudige en complexe problematiek. Hiervoor stelt het kabinet vanaf 2021 structureel € 26 miljoen beschikbaar.

2. Belastingplan 2021

2.1 Inleiding

De staatssecretaris van Financiën bood op Prinsjesdag het pakket Belastingplan 2021 (BP 2021) aan de Tweede Kamer aan. Het BP 2021 bestaat uit de volgende acht wetsvoorstellen met daarin een breed palet aan (fiscale) maatregelen op verschillende terreinen.

- a. het wetsvoorstel Belastingplan 2021;
- b. het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2021;
- c. het wetsvoorstel Wet aanpassing box 3;
- d. het wetsvoorstel Wet differentiatie overdrachtsbelasting;
- e. het wetsvoorstel Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen;
- f. het wetsvoorstel Wet CO2-heffing industrie;
- g. het wetsvoorstel ODE-tarieven 2021 en 2022; en
- h. het wetsvoorstel eenmalige huurverlaging huurders met lager inkomen.

Naast de maatregelen met een budgettair effect en technische wijzigingen pakken deze voorstellen een aantal actuele maatschappelijke zaken aan, zoals het toeslagenstelsel, de positie van koopstarters en de vermogensrendementsheffing (box 3 heffing).

Via het omvangrijke steun- en herstelpakket probeert het kabinet zo veel mogelijk te voorkomen dat mensen hun inkomen verliezen. Voor een aantal belangrijke fiscale maatregelen, dat vanwege de urgentie in eerste instantie via een beleidsbesluit is geregeld, creëert het kabinet nu een wettelijke basis. Voorbeelden daarvan zijn de fiscale vrijstellingen voor de Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS), de zogenoemde “zorgbonus” voor zorgpersoneel en de Tijdelijke overbruggingsregeling voor flexibele arbeidskrachten (TOFA) en de mogelijkheid voor ondernemers om een fiscale coronareserve te vormen.

Het kabinet zorgt daarnaast met verschillende maatregelen voor een meer gelijkmatigere verdeling van de koopkrachtontwikkeling. Zo wordt de ouderenkorting verhoogd om ervoor te zorgen dat meer ouderen er komend jaar op vooruit gaan. Ook wordt er geschoven tussen de algemene heffingskorting en de arbeidskorting om in het koopkrachtbeeld een betere balans te vinden tussen werkenden en (alleenstaande) uitkeringsgerechtigden.

In het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2021 zijn maatregelen opgenomen ten behoeve van het noodzakelijke onderhoud van het fiscale stelsel en andere maatregelen die meer technisch van aard zijn of geen budgettaire gevolgen hebben.

2.2 Tariefmaatregel grondslagverminderende posten

In de Belastingplannen 2019 en 2020 was al een maatregel opgenomen om het tarief te verlagen waartegen de aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning en andere grondslagverminderende posten kunnen worden afgetrokken. Deze verlaging wordt onder het Belastingplan 2021 voortgezet.

De andere grondslagverminderende posten betreffen:

- **de ondernemersaftrek**, bestaande uit de zelfstandigenaftrek, de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk, de meewerkaftrek, de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid en de stakingsaftrek;

- **de MKB-winstvrijstelling**, mits het gezamenlijke bedrag van de met de ondernemersaftrek verminderde winst positief is;
- **de terbeschikkingstellingsvrijstelling**, mits het gezamenlijke bedrag van het resultaat uit werkzaamheden positief is;
- **de persoonsgebonden aftrek**, op dit moment bestaande uit de uitgaven voor onderhoudsverplichtingen, de uitgaven voor specifieke zorgkosten, de weekenduitgaven voor gehandicapten, de scholingsuitgaven, de uitgaven voor monumentenpanden, de aftrekbare giften, het restant persoonsgebonden aftrek van voorgaande jaren en – op grond van overgangsrecht – verliezen op beleggingen in durfkapitaal.

Ontwikkeling beperken aftrektarief 2020 t/m 2023

Maximaal aftrektarief	2020	2021	2022	2023
aftrekbare kosten eigen woning	46,0%	43,0%	40,0%	37,10%
andere grondslagverminderende posten	46,0%	43,0%	40,0%	37,10%

2.3 Beperking zelfstandigenaftrek – verlaging tarief eerste schijf

Het kabinet stelt in het wetsvoorstel voor om – in overeenstemming met de conclusies van de Commissie Borstlap – het verschil in fiscale behandeling tussen werknemers en zelfstandigen verder te verkleinen. Vorig jaar is besloten om de zelfstandigenaftrek in stappen te verlagen en de arbeidskorting te verhogen.

Om de lasten incidenteel in 2021 te verlichten, wordt voorgesteld de verhoging van de arbeidskorting uit 2022 al in 2021 in te voeren. Daarnaast daalt het tarief van de eerste schijf van de inkomstenbelasting ten opzichte van 2020 met 0,25 procent. Niet alleen zelfstandigen, maar ook werknemers profiteren van deze maatregelen.

Tegelijkertijd gaat de zelfstandigenaftrek in 2021 met een extra bedrag van € 110 omlaag zonder dat dit in 2021 tot negatieve inkomenseffecten leidt voor het overgrote deel van de zelfstandigen.

Zelfstandigenaftrek t/m 2028

2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
€ 7.030	€ 6.670	€ 6.310	€ 5.950	€ 5.590	€ 5.230	€ 4.780	€ 4.510	€ 4.120

2.4 Overzicht heffingskortingen, belastingschijven en –tarieven

Overzicht IB-parameters voor belastingplichtigen jonger dan de AOW-leeftijd	2020	2021
Tarief schijf 1	37,35%	37,10%
Tarief schijf 2	49,50%	49,50%
Grens schijf 1	€ 68.507	€ 68.507
AHK*: maximaal	€ 2.711	€ 2.837
AHK: afbouwpunt	€ 20.711	€ 21.043
AHK: afbouwpercentage	5,672%	5,977%
Arbeidskorting: bedrag grens 1	€ 279	€ 463
Arbeidskorting: bedrag grens 2	€ 3.595	€ 3.837
Arbeidskorting: bedrag grens 3	€ 3.819	€ 4.205
Arbeidskorting: bedrag grens 4	€ 0	€ 0
Arbeidskorting: afbouwpunt**	€ 34.954	€ 35.652
Arbeidskorting: afbouwpercentage	-6,00%	-6,00%
Zelfstandigenaftrek	€ 7.030	€ 6.670
IACK***: maximaal	€ 2.881	€ 2.815
IACK: inkomensgrens	€ 5.072	€ 5.153
IACK: opbouwpercentage	11,45%	11,45%
Jonggehandicaptenkorting	€ 749	€ 761
*) AHK = algemene heffingskorting		
**) het afbouwpunt van de arbeidskorting is gekoppeld aan het wettelijk minimumloon (wml) en is pas definitief na vaststelling van het wml in november 2020		
***) IACK = Inkomensafhankelijke combinatiekorting		

Overzicht IB-parameters voor belastingplichtigen ouder dan de AOW-leeftijd	2020	2021
Tarief schijf 1	19,45%	19,20%
Tarief schijf 2	37,35%	37,10%
Tarief schijf 3	49,50%	49,50%
Grens schijf 1 (geboren vanaf 1946)	€ 34.712	€ 35.129
Grens schijf 1 (geboren voor 1946)	€ 35.375	€ 35.941
Grens schijf 2	€ 68.507	€ 68.507
AHK*: maximaal	€ 1.413	€ 1.469
AHK: afbouwpunt	€ 20.711	€ 21.043
AHK: afbouwpercentage	2,956%	3,093%
Arbeidskorting: bedrag grens 1	€ 146	€ 242
Arbeidskorting: bedrag grens 2	€ 1.873	€ 1.999
Arbeidskorting: bedrag grens 3	€ 1.989	€ 2.191
Arbeidskorting: bedrag grens 4	€ 0	€ 0
Arbeidskorting: afbouwpunt**	€ 34.954	€ 35.652
Arbeidskorting: afbouwpercentage	-3,125%	-3,105%
Zelfstandigenaftrek	€ 7.030	€ 6.670
Ouderenkorting: maximaal	€ 1.622	€ 1.703
Ouderenkorting: afbouwpunt	€ 37.372	€ 37.970
Ouderenkorting: opbouwpercentage	-15%	-15%
Alleenstaande ouderenkorting	€ 436	€ 443
*) AHK = algemene heffingskorting		
**) het afbouwpunt van de arbeidskorting is gekoppeld aan het wettelijk minimumloon (wml) en is pas definitief na vaststelling van het wml in november 2020		

2.5 Wetsvoorstel Wet aanpassing box 3

Al geruime tijd leeft de wens om de vermogensrendementsheffing beter aan te laten sluiten bij het werkelijke rendement. Het kabinet zet met dit wetsvoorstel een extra stap om op korte termijn tegemoet te komen aan de wensen van veel spaarders en mensen met kleinere vermogens.

Met ingang van 1 januari wordt het heffingsvrije vermogen verhoogd van € 30.846 naar € 50.000. Voor partners wordt het heffingsvrije vermogen met ingang van genoemde datum verhoogd van € 61.692 naar € 100.000. Om de verhoging van het heffingsvrij vermogen te financieren wordt het tarief verhoogd van 30 procent naar 31 procent.

De schijfgrenzen worden voor een belastingplichtige aangepast waardoor de eerste schijf loopt vanaf het heffingsvrije vermogen tot € 100.000 en de tweede schijf tot een box 3 vermogen van € 1.000.000. Volgens de Memorie van Toelichting gaan belastingplichtigen met vermogens tot € 220.000 er per saldo op vooruit en gaan belastingplichtigen met vermogens van meer dan € 220.000 meer belasting betalen. Dit kunnen we echter niet halen uit de voorgestelde tabel in de wettekst. Daarin lijkt het dat vermogens tussen € 100.000 en € 220.000 sprake is van een belastingverzwaring. Voor partners geldt dat zij met vermogens boven € 440.000 meer belasting gaan betalen.

Een hele grote groep zal door dit voorstel helemaal geen box 3-heffing meer betalen.

Het wetsvoorstel bevat maatregelen om doorwerking van de verhoging van het heffingsvrije vermogen in box 3 naar de vermogenstoetsen voor inkomens- en vermogensafhankelijke regelingen en naar eigen bijdragen in het zorgdomein op basis van het vermogen te voorkomen.

2.6 Wetsvoorstel Wet differentiatie overdrachtsbelasting

Het kabinet wil de positie van koopstarters versterken zodat zij meer kans maken op een koopwoning.

Koopstarters tussen de 18 en 35 jaar krijgen eenmalig een vrijstelling van overdrachtsbelasting.

Kopers die de woning gaan gebruiken als hoofdverblijf die 35 jaar en ouder zijn en doorstromers betalen 2 procent overdrachtsbelasting.

Kopers van een tweede woning of beleggers betalen 8 procent overdrachtsbelasting.

Dit moet ertoe leiden dat er een verschuiving plaatsvindt van de vraag binnen het bestaande aanbod, waarmee een groep kopers (starters) ten koste van een andere groep kopers (beleggers) wordt geholpen. Dit versterkt de positie van alle kopers die de woning als hoofdverblijf gaan gebruiken (ook doorstromers) ten opzichte van beleggers.

3. Sociale zekerheid

Het kabinet heeft komend jaar extra aandacht voor het stimuleren van zekerheid en het verbeteren van de werking van de arbeidsmarkt. Als gevolg van de coronacrisis en de maatregelen die het kabinet daarom moest nemen, verslechterde de situatie op de arbeidsmarkt in 2020 snel. Deze nieuwe situatie leidde dankzij de noodpakketten om banen te behouden niet direct tot hogere werkloosheid, maar inmiddels is goed zichtbaar dat de effecten op de arbeidsmarkt groot zijn. De werkloosheid is tussen februari en juli 2020 gestegen met bijna 150.000 personen. Dat is een stijging van meer dan 50 procent. Ondanks de verwachte economische groei vanaf het derde kwartaal van 2020, loopt de werkloosheid in 2021 verder op. Werkloosheid en faillissementen volgen namelijk met enige vertraging op de economische omslag.

Het Centraal Plan Bureau verwacht dat de werkloosheid nog verder oploopt tot 550.000 mensen (5,5 procent van de beroepsbevolking) in 2021. De komende maanden zal duidelijker worden hoe de crisis zich ontwikkelt en wat dat betekent voor de arbeidsmarkt.

Het kabinet verlengt de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) en Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) tot 1 juli 2021, zodat werkgelegenheid en bedrijvigheid zoveel mogelijk behouden blijven. Naast het verlengen van de overbruggingsmaatregelen treft het kabinet een omvangrijk sociaal pakket met aanvullende maatregelen. Onderdelen van het pakket zijn:

- een goede begeleiding van werk(loosheid) naar werk, bij- en omscholing;
- de aanpak van jeugdwerkloosheid;
- de bestrijding van armoede en schulden.

Hiervoor reserveert het kabinet over de jaren 2020-2024 cumulatief ongeveer € 1,4 miljard.

3.1 Kindgebonden budget en geboorteverlof

Gezinnen met kinderen krijgen ook in 2021 een extra steun in de rug. Voor het kindgebonden budget trekt het kabinet per 2021 een extra bedrag uit van € 150 miljoen voor het verhogen van het bedrag dat ouders ontvangen vanaf het derde kind. Na het verhogen van het geboorteverlof in 2019 en 2020 gaat het kabinet nog verder in 2022. Het kabinet voert negen weken deels betaald ouderschapsverlof in voor beide partners. In deze negen weken hebben ouders recht op een uitkering tot 50 procent van het maximum dagloon. De maatregel gaat in per augustus 2022.

3.2 Verkleinen verschil in behandeling vast en flexwerk en zelfstandigen

Het kabinet wil de verschillen tussen vast en flexwerk en tussen werknemers en zelfstandigen zonder personeel verkleinen. Het kabinet zette daarin al een eerste stap in 2020 met de Wet Arbeidsmarkt in Balans. De wijzigingen maken het aantrekkelijker voor werkgevers om mensen in vaste dienst te nemen. Voor zelfstandigen zonder personeel (ZZP) is in het pensioenakkoord een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) opgenomen. Het kabinet streeft ernaar om begin 2021 een uitgewerkt voorstel AOV ZZP naar de Tweede Kamer te verzenden.

Het kabinet heeft besloten om de zelfstandigenaftrek met ingang van 2021 versneld af te bouwen. De afbouw van de zelfstandigenaftrek wordt met € 110 per jaar extra afgebouwd. In 2021 worden zelfstandigen gecompenseerd via een verhoging van de arbeidskorting en een verlaging van het tarief in de eerste schijf van de inkomstenbelasting. Dit creëert een meer gelijk speelveld tussen zelfstandigen en werknemers.

3.3 Beleidswijzigingen arbeidsongeschiktheid

3.3.1 Maatregelen loondoorbetaling bij ziekte

Het advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid van de werknemer wordt leidend bij de toets op re-integratie-inspanningen (RIV-toets/“Poortwachertoets”) door het UWV. De RIV-toets wordt in 2021 volledig uitgevoerd door arbeidsdeskundigen van UWV. De discussie tussen de bedrijfsarts en de arts van het UWV over de belastbaarheid van de werknemer behoort hiermee tot het verleden.

3.3.2 Scholingsexperiment voor WGA-gerechtigden

Conform het regeerakkoord is het scholingsexperiment voor Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA)-gerechtigden in verdere voorbereiding. Doel van het scholingsexperiment is in de praktijk beproeven in hoeverre gerichte scholing WGA-gerechtigden dichter bij de arbeidsmarkt brengt en hun werkherkattingskansen vergroot. In 2021 is hiervoor een bedrag van € 10 miljoen beschikbaar, dat is € 7 miljoen meer dan in 2020.

3.4 Compensatieregeling Transitievergoeding MKB

In 2021 start de compensatieregeling Transitievergoeding MKB bij bedrijfsbeëindiging vanwege pensionering, ziekte of overlijden. De compensatie is afhankelijk van de hoogte van de betaalde transitievergoeding. Meer leest u hierover in paragraaf 5.1 van deze Prinsjesdagspecial.

Deel 2 - Hoe staat het met.....

---

4. Hoe staat het met pensioen?

Op pensioengebied is er veel gebeurd en staat er weer veel te gebeuren. Het Pensioenakkoord dat sociale partners in 2019 sloten, is verder uitgewerkt. Van sommige onderdelen is een wetsvoorstel al voorgelegd aan de Tweede Kamer, andere onderdelen moeten nog verder worden uitgewerkt. Maar wat is de stand van zaken van de verschillende onderdelen? En hoe staat het met de adequate pensioenregeling die payrollwerkgevers moeten gaan treffen, of met nieuwe wet voor pensioen en scheiding? In de volgende paragrafen krijgt u daarvan een overzicht.

4.1 Nieuw pensioenstelsel

Op 12 juni 2020 bereikten het kabinet en werkgevers- en werknemersorganisaties overeenstemming over de nadere uitwerking van het pensioenakkoord uit 2019. Minister Koolmees stuurde op 22 juni 2020 een hoofdlijnennotitie daarover naar de Tweede Kamer. Het is de bedoeling dat het nieuwe pensioenstelsel ingaat op 1 januari 2026. Een deel daarvan (zoals het wettelijke fiscale kader) gaat al in op 1 januari 2022. Het kabinet streeft er naar om het wetsvoorstel begin 2021 bij de Tweede Kamer in te dienen.

4.1.1 Hoofdlijnen uitwerking Pensioenakkoord tweede pijlerpensioen

Een aantal afspraken uit de hoofdlijnennotitie beschrijven wij hierna kort. Voor de nadere details verwijzen we naar de [hoofdlijnennotitie](#) zelf.

- **Twee pensioencontracten**

Vanaf 1 januari 2026 zijn er nog twee soorten pensioencontracten toegestaan:

- het nieuwe ‘doorontwikkelde’ pensioencontract;
- de verbeterde premieregeling.

Beide regelingen zijn een premieovereenkomst met een premie die voor jong en oud gelijk is.

- **Leeftijdsonafhankelijke premie en beoogd pensioenresultaat**

Het pensioenakkoord schaft de door bedrijfstakpensioenfondsen gehanteerde zogenoemde doorsneesystematiek af. Voor alle pensioencontracten wordt een leeftijdsonafhankelijke premie verplicht, in combinatie met een actuariel neutrale systematiek van pensioenverwerving. Hiermee gaan deelnemers op jonge leeftijd meer pensioen opbouwen dan nu het geval is; naarmate zij ouder worden bouwen zij minder op. Het beoogde pensioenresultaat blijft 75% van het gemiddelde salaris op 68 na 40 jaar opbouw.

- **Regelmatig toetsen premie op toereikendheid**

Cao-partijen moeten met regelmaat toetsen of de toegezegde stabiele premie toereikend is voor de geformuleerde pensioendoelstelling. Het is aan de arbeidsvoorwaardentafel om er eventueel consequenties aan te verbinden wanneer het pensioenresultaat met de beschikbaar gestelde premie naar verwachting lager of hoger is dan wat partijen oorspronkelijk voor ogen stond.

- **Vermogen gereserveerd voor de uitkering**

De pensioenopbouw van deelnemers vindt in het doorontwikkelde contract plaats in de vorm van 'een voor de uitkering gereserveerd vermogen'. Dit gereserveerde vermogen wordt opgebouwd met de premies, de rendementen en bijdragen vanuit de collectieve solidariteitsreserve.

- **Levenslange pensioenuitkering, risicodeling langlevens en spreiding financiële resultaten**

Na pensioendatum wordt vanuit het gereserveerde vermogen een uitkering genoten door periodiek een stukje uit dit vermogen te onttrekken op basis van een prudent projectierendement. Er is dus geen sprake van het inkopen van een pensioenuitkering op de pensioendatum voor de gehele uitkeringsperiode, zoals nu het geval is. Deelnemers in een fonds die langer en korter leven dan de gemiddelde levensverwachting, delen onderling het zogenoemde langlevensrisico, zodat voor iedereen een levenslange uitkering is geborgd. Financiële mee- en tegenvallers kunnen in de uitkeringsfase over maximaal tien jaar gespreid worden toebedeeld. Het is mogelijk om voor alle pensioengerechtigden dezelfde procentuele verhoging of verlaging toe te passen.

- **Overgang naar nieuw contract**

Uiterlijk op 1 januari 2026 moeten alle pensioenuitvoerders hun pensioenregeling hebben aangepast. Bestaande rechten worden in beginsel omgezet naar het nieuwe contract. Dit wordt 'invaren' genoemd. De regels van dat nieuwe contract worden dan ook van toepassing op de bestaande rechten. Voor het invaren komt een standaard pad, waarvan partijen mogen afwijken wanneer invaren naar het nieuwe stelsel leidt tot onvoldoende evenwichtige uitkomsten voor deelnemers en andere belanghebbenden.

Pensioenregelingen bij een pensioenverzekeraar of PPI kennen geen doorsneepremies, maar een met de leeftijd stijgende actuariële premie. Voor deze regelingen komt er een langere uitfasering in de tijd. Werkgevers kunnen ervoor kiezen om voor bestaande deelnemers in premiereregelingen een progressieve premie te blijven faciliteren. Nieuwe medewerkers bij een werkgever starten in de nieuwe systematiek en bouwen pensioen op met een leeftijdsonafhankelijke premie. Deze overgangsregeling is in een laat stadium van de uitwerking afgesproken en vergt nog nadere uitwerking.

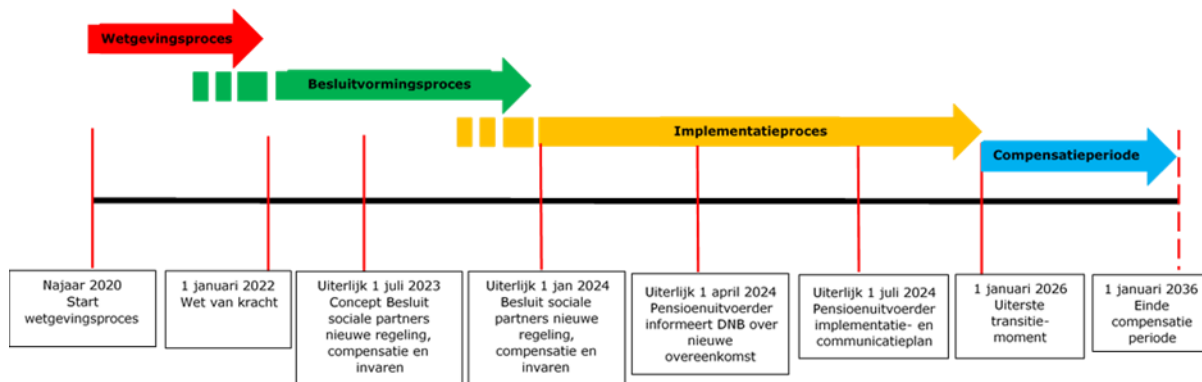
- **Pensioenkortingen**

Het kabinet heeft toegezegd dat pensioenfondsen met een dekkingsgraad boven 90% op 31 december 2020 de pensioenen in 2021 niet hoeven te verlagen.

4.1.2 Tijdelijk nieuw pensioenstelsel

Het kabinet streeft naar inwerkingtreding van de voor de transitie benodigde wet- en regelgeving op 1 januari 2022. De overgang naar een nieuw pensioenstelsel vindt plaats in de periode tot 1 januari 2026. Binnen de transitieperiode kunnen sociale partners op een zelf gekozen moment de overstap maken. Zij moeten afspraken maken over de nieuwe pensioenregeling en over de adequate compensatie en al dan niet invaren. De pensioenuitvoerders moeten binnen deze periode hun administratie hierop aanpassen zodat zij de nieuwe regeling adequaat en zorgvuldig kunnen uitvoeren.

Om ervoor te zorgen dat de ingangsdatum van 1 januari 2026 in alle gevallen gehaald wordt, wordt wettelijk voorgeschreven wanneer bepaalde mijlpalen gehaald moeten zijn en wie daarvoor verantwoordelijk is. Voor alle type regelingen en uitvoerders worden mijlpalen voorgeschreven. Voor pensioenfondsen gaat men uit van onderstaande (indicatieve) invulling.

Het transitieproces verloopt bij verzekeraars en PPI-en anders. Voor hen zullen aangepaste mijlpalen gelden. De definitieve mijlpalen zullen worden vastgelegd in de wetgeving.

Uiteraard weten we niet in hoeverre de voorgenomen wijzigingen nog aangepast gaan worden tijdens het wetgevingsproces. Gezien de 211 vragen van de Tweede Kamer die minister Koolmees in juni beantwoordde, valt nog wel wat discussie te verwachten. Ook kunnen na de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 de verhoudingen heel anders zijn dan op dit moment.

4.1.3 Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen

Deelnemers krijgen meer keuzevrijheid in het nieuwe pensioenstelsel. Zo krijgen zij het recht om bij pensionering eenmalig een bedrag ineens op te nemen. Ook krijgen werknemers met zware beroepen de mogelijkheid om - in overeenstemming met hun werkgever - drie jaar vóór hun AOW-leeftijd te stoppen met werken. Ten slotte wordt het aantal weken belastingvrij verlofsparen verdubbeld van vijftig naar honderd. Dit wordt geregeld in het wetsvoorstel 'Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen'

- **Bedrag ineens**

Deelnemers krijgen het recht om bij pensionering maximaal tien procent van de waarde van het opgebouwde ouderdomspensioen op te nemen als bedrag ineens. De resterende levenslange pensioenuitkering gaat na opname naar evenredigheid omlaag. Het bedrag ineens is vrij besteedbaar en biedt deelnemers de mogelijkheid om keuzes te maken die passen bij hun persoonlijke situatie. Uitgangspunt is dat dit keuzerecht ook gaat gelden voor een zogenoemd bevroren pensioen in eigen beheer en het nettopensioen. Daarnaast wordt in het wetsvoorstel voorgesteld een soortgelijk keuzerecht te introduceren voor oudedagsvoorzieningen die zijn opgebouwd in de derde pijler en de nettolijfrente.

- **Versoepeling RVU-heffing**

Het wordt voor werkgevers mogelijk om met oudere werknemers afspraken te maken over eerder stoppen met werken, zonder dat daar een strafheffing over betaald moet worden. Van 2021 tot en met 2025 betalen werkgevers geen heffing over regelingen voor vervroegde uittreding (RVU-heffing) tot een bedrag dat netto overeenkomt met de AOW. Dat is bruto ongeveer € 19.000 per jaar. Voorwaarde hiervoor is dat uittreding plaatsvindt in de laatste drie jaar vóór de AOW-leeftijd. Werknemers krijgen dan als het ware eerder AOW, betaald door de werkgever. Zij kunnen dit zelf aanvullen, bijvoorbeeld met spaargeld of door hun aanvullend pensioen eerder in te laten gaan. De versoepeling van deze RVU-heffing geldt voor een periode van vijf jaar.

- **Verruiming verlofsparen**

Om werknemers meer mogelijkheden te bieden eerder te stoppen met werken wordt het aantal weken belastingvrij verlofsparen verdubbeld van vijftig naar honderd verlofweken. Een werkgever

kan extra verlof toezeggen door bijvoorbeeld overwerk of ploegendiensten (deels) te belonen met extra verlofopbouw.

Het streven is om de vrijstelling van de RVU-heffing en verruiming van het verlofsparen per 1 januari 2021 in werking te laten treden. De beoogde datum van inwerkingtreding van de keuzemogelijkheid bedraagt ineens 1 januari 2022. Of dat lukt is onzeker. Op 23 juli 2020 bracht de Raad van State advies uit over dit wetsvoorstel. Het wetsvoorstel is op 2 september 2020 aangeboden aan de Tweede Kamer.

4.1.4 Regelingen voor zzp'ers

Zzp'ers worden gestimuleerd pensioen op te bouwen; er komt geen verplichte pensioenregeling voor zzp'ers. Door pensioenuitvoerders, het Verbond van Verzekeraars en de Pensioenfederatie worden experimenten en experimenteerwetgeving ontwikkeld, zodat in de loop van 2021 kan worden bepaald welke mogelijkheden moeten worden toegevoegd aan de bestaande wetgeving.

4.2 AOW-leeftijd

Volgens het principeakkoord dat de sociale partners sloten in 2019 is de pensioenleeftijd in 2020 niet verhoogd. Ook in 2021 blijft de AOW-leeftijd ongewijzigd staan op 66 jaar en 4 maanden. Daarna stijgt deze door naar 66 jaar en 7 maanden in 2022, 66 jaar en 10 maanden in 2023 en 67 jaar in 2024. Het jaar 2025 vormt een overgangsjaar. De AOW- en aanvangsleeftijd voor 2025 maakte de minister van Sociale Zaken al bekend in de Staatscourant van 12 november 2019.

Overzicht van de stijging AOW-leeftijd

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Verhoging met	-	-	3mnd	3 mnd	2 mnd	-	??
AOW-leeftijd	66 + 4 mnd	66 + 4 mnd	66 + 7 mnd	66 + 10 mnd	67 jaar	67jaar	??

Met ingang van 2026 wordt de verhoging van de AOW-leeftijd voor 2/3 gekoppeld aan de ontwikkeling van de resterende levensverwachting op 65 jaar. Dit betekent dat voor ieder jaar dat de levensverwachting stijgt, de pensioenleeftijd met acht maanden wordt verhoogd. Het wetsvoorstel dat dit mogelijk maakt is op 8 juli 2020 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Op basis van de meest recente sterftetafels is de verwachting dat de AOW-leeftijd voor het eerst in 2028 wordt verhoogd naar 67 jaar en drie maanden.

4.3 Pensioenrichtleeftijd

De pensioenleeftijd voor pensioen in de tweede pijler (de pensioenrichtleeftijd) is op dit moment 68 jaar. Verhoging van de pensioenrichtleeftijd is – net als voor de AOW-leeftijd - afhankelijk van de levensverwachting. Dit betekent dat de ontwikkeling van de pensioenrichtleeftijd eveneens voor 2/3 gekoppeld wordt aan de ontwikkeling van de resterende levensverwachting op 65 jaar. Voor ieder jaar dat de levensverwachting toeneemt, stijgt de pensioenrichtleeftijd met acht maanden.

De verhoging van de pensioenrichtleeftijd vindt plaats tien jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop de door het CBS geraamde levensverwachting met een jaar is toegenomen. Deze aanpassing vindt plaats in stappen van één jaar.

Gelet op de verhoging van de pensioenrichtleeftijd per 1 januari 2018 naar 68 jaar en de huidige CBS-cijfers is een verhoging naar 69 jaar niet te verwachten vóór 1 januari 2029. Door de 2/3 koppeling gebeurt dit mogelijk pas in 2041.

Het wetsvoorstel is - net als dat voor de AOW – begin juli 2020 ingediend bij de Tweede Kamer.

4.4 Nabestaandenpensioenen

Werkgevers, werknemers en het kabinet hebben in het pensioenakkoord de wens uitgesproken om het nabestaandenpensioen eenvoudiger te maken en meer te standaardiseren. Minister Koolmees, vroeg de Stichting van de Arbeid (StvdA) om advies over het toekomstige nabestaandenpensioen. Op 17 juni 2020 bracht de StvdA haar advies uit over het nabestaandenpensioen.

De StvdA maakt in haar advies onderscheid tussen:

1. Partnerpensioen bij overlijden vóór pensioendatum;
2. Partnerpensioen bij overlijden ná pensioendatum; en
3. Wezenpensioenen.

In de praktijk doen zich de meeste problemen voor bij het partnerpensioen bij overlijden vóór pensioendatum, aldus de StvdA. Zij adviseert om het partnerpensioen vóór pensioendatum in de toekomst te baseren op het salaris en standaard te verzekeren op risicobasis. Het partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioendatum mag maximaal 50% van het salaris bedragen. De uiteindelijke hoogte van het partnerpensioen wordt bepaald in het overleg tussen werkgever en werknemers of in een cao-overleg.

Voor het partnerpensioen bij overlijden ná de pensioendatum wordt in de meeste pensioenregelingen een kapitaal opgebouwd voor een uitkering ter grootte van 70% van het ouderdompensioen. De StvdA stelt voor deze regeling voor alle pensioenregelingen verplicht te stellen.

Volgens de StvdA moet er voor het wezenpensioen een vaste eindleeftijd komen van 21 of 25 jaar. De StvdA stelt daarbij voor dat het maximale wezenpensioen 20% van het salaris mag bedragen. En voor wezen waarvan beide ouders zijn overleden 40% van het salaris.

De minister heeft aangekondigd het advies over te willen nemen. De kans dat de aanbevelingen uit het advies worden vastgelegd in een wet, is dus reëel.

4.5 Pensioenregeling voor payrollers vanaf 1-1-2021

De Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) is op 1 januari 2020 in werking getreden. Deze wet kent aan payrollkrachten een sterkere arbeidsrechtelijke en arbeidsvoorwaardelijke positie toe dan voorheen.

Sinds 1 januari 2020 moeten payrollwerkgevers hun payrollwerknemers dezelfde arbeidsvoorwaarden geven als de 'eigen' werknemers van de inlener. Voor de pensioenregeling moeten payrollwerkgevers en werkgevers die werknemers incidenteel uitlenen, die werknemers met ingang van 1 januari 2021 een adequate pensioenregeling geven. Dit is uitgewerkt in het Besluit allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Baadi).

De werkgever kan zijn payrollkracht op twee manieren een adequate pensioenregeling geven:

1. Door een pensioenregeling te treffen die identiek is aan de basispensioenregeling van de inlener, of
2. door een pensioenregeling te treffen die voldoet aan de volgende voorwaarden:
  - a. De hoogte van de werkgeverspremie is gelijk aan de gemiddelde werkgeverspremie in Nederland, te weten 14,6% van de pensioengrondslag;
  - b. Er mag geen drempel- of wachttijd gehanteerd worden; en
  - c. De pensioenregeling voorziet in een nabestaandenpensioen.

Door een pensioenregeling te treffen die identiek is aan de basispensioenregeling van de inlener krijgt de uitlener/ het payrollbedrijf mogelijk veel verschillende pensioenregelingen.

Op dit moment geldt er nog een verplichte deelneming in het pensioenfonds StiPP (het verplichte pensioenfonds voor de uitzendsector) voor onder meer payroll- en uitzendorganisaties. Dat kan leiden tot samenloop met een andere pensioenregeling. StiPP heeft op haar website aangekondigd dat vanaf 1 januari 2021 de verplichte pensioendeelneming in StiPP voor payrollwerknemers eindigt.

4.6 Modernisering pensioenverdeling bij scheiding

Sinds 2005 is de verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding geregeld in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. Evaluatie van die wet leidde tot het wetsvoorstel Wet pensioenverdeling bij scheiding 2021. Dit wetsvoorstel bevat nieuwe regels voor de verdeling van pensioen bij scheiding.

De hoofdelementen van deze wet (nu nog wetsvoorstel) zijn:

1. Conversie als standaard, tenzij men anders overeenkomt;
2. Automatische verdeling van het pensioen ('Nee tenzij' wordt 'Ja tenzij');
3. 50/50 verdeling van het ouderdoms- en bijzonder partnerpensioen over de huwelijkse periode; en
4. Verlaging van de grens voor pensioenverdeling naar één keer de afkoopgrens.

Als ex-partners aangeven dat zij de verdeling niet willen of dat zij een afwijkende afspraak hebben gemaakt over de verdeling van het ouderdomspensioen, gelden de afspraken die de partners hebben gemaakt binnen de voorwaarden en grenzen die de wetgever hieraan stelt.

De Tweede Kamer besloot in april 2020 het wetsvoorstel met de nieuwe verdeelregels na het zomerreces te behandelen. Volgens minister Koolmees is dit te laat om de nieuwe regels in 2021 te laten ingaan. Daarom heeft het kabinet besloten de datum van het wetsvoorstel te verschuiven naar 1 januari 2022.

5. Hoe staat het met zorg en sociale zekerheid?

5.1 Wet arbeidsmarkt in balans

Het grootste deel van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) is op 1 januari 2020 in werking getreden. De bedoeling van deze wet is om de kloof tussen 'vast' en 'flex' te verkleinen.

Zoals u heeft kunnen lezen in paragraaf 4.5. heeft de payrollwerknemer sinds 1 januari 2020 recht op dezelfde arbeidsvoorwaarden als de collega's in vaste dienst. De gelijkheid tussen payrollers en eigen medewerkers betreft zowel de primaire als de secundaire arbeidsvoorwaarden. Voor het aanvullend pensioen betekent deze gelijkschakeling dat het payrollbedrijf de payrollwerknemer een 'adequate' pensioenregeling moet bieden wanneer voor de vaste werknemers in de onderneming (of bedrijfstak waar de payrollwerknemer werkzaam is) ook een pensioenregeling geldt. Bepalingen die zien op de adequate pensioenregeling voor payroll gaan in op 1 januari 2021.

Sinds 1 april kunnen werkgevers compensatie aanvragen als zij een werknemer ontslaan die meer dan twee jaar ziek is. Voor transitievergoedingen na twee jaar ziekte, die betaald zijn op of na 1 juli 2015, geldt die compensatie met terugwerkende kracht.

Kleine werkgevers (met minder dan 25 werknemers) die hun bedrijf sluiten na 1 januari 2021 door pensionering of ziekte krijgen compensatie voor transitievergoedingen die zij moeten betalen aan hun werknemers. Het gaat daarbij om kleine werkgevers die de AOW-leeftijd hebben bereikt of gaan bereiken binnen zes maanden nadat het verzoek tot ontslag is ingediend bij het UWV. Wanneer het gaat om sluiting in verband met ziekte moet de ondernemer dusdanig ziek zijn dat van hem niet verwacht kan worden dat hij het bedrijf voortzet of binnen een periode van zes maanden na beëindiging kan voortzetten op advies van de bedrijfsarts.

5.2 In wat voor land willen wij werken?

Dit is de titel van het eindrapport van de commissie Borstlap dat eind januari 2020 verscheen. Het rapport schetst een visie over hoe de arbeidsmarkt in de toekomst er uit zou moeten zien. Het rapport kent een aantal belangrijke uitgangspunten: werkenden zoveel mogelijk aan elkaar gelijk stellen en iedereen wordt in staat gesteld een leven lang te leren.

Na de introductie in januari is er op onderdelen flink gediscussieerd, zoals de voorgestelde inkorting van de loondoorbetaling bij ziekte en de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor alle werkenden. Logischerwijs is vanaf maart alle aandacht naar de Coronacrisis gegaan en is de discussie over het rapport en verdere uitwerking stilgevallen. Echter, diezelfde Coronacrisis heeft aangetoond dat de balans in de arbeidsmarkt ver te zoeken is. De rekening kwam – in ieder geval in het begin – voor een flink deel te liggen bij ZZP-ers en flexwerkers.

Dus alle reden om de herziening van de arbeidsmarkt weer verder gestalte te geven. En het rapport van de commissie Borstlap vormt hiervoor een prima aanzet en discussiestuk.

5.3 Verplichte arbeidsongeschiktheid voor ondernemers

Het grote aantal onverzekerde ZZP-ers is het kabinet een doorn in het oog. Als de ZZP-er arbeidsongeschikt wordt dan volgt vaak een financiële catastrofe. Uiteindelijk resteert er veelal alleen een bijstandsuitkering.

Het kabinet heeft plannen gemaakt om dit te veranderen. Ideeën om het aantal ZZP-ers te verminderen, zoals de zelfstandigenverklaring en de minimumbeloning voor zelfstandigen, gaan niet door. De maatregelen bleken moeilijk uitvoerbaar te zijn.

De verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt wel verder uitgewerkt. De Stichting van de arbeid (StvdA) heeft hierover een advies uitgebracht. De StvdA denkt aan een door het UWV uit te voeren regeling met een wachttijd van 26, 52 of 104 weken en een uitkering die maximaal € 1.650 bruto gaat bedragen. De premie zou maximaal € 205 per maand mogen zijn.

Maar ook hierbij speelt de uitvoerbaarheid een grote rol. UWV en belastingdienst zien nog grote bezwaren en knelpunten. De belastingdienst gaf zelfs aan te verwachten dat de regeling niet goed kan worden uitgevoerd.

Het kabinet is voornemens het wetsvoorstel begin 2021 in te dienen. Het laat de behandeling over aan het volgende kabinet.

5.4 Dalende rente en inkomensverzekeringen

De rente is al geruime tijd heel laag en is deels al in negatieve cijfers terechtgekomen. Dat heeft onder andere gevolgen voor pensioen- en levensverzekeringspremies en -uitkeringen en dekkingsgraden van pensioenfondsen.

Maar ook zijn de gevolgen voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen fors en dat is wat minder bekend. Als een ondernemer of werknemer arbeidsongeschikt wordt, dan moeten verzekeraars een pot geld apart zetten om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen. En afhankelijk van de leeftijd waarop de verzekerde arbeidsongeschikt wordt, kan dat gaan om tientallen jaren uitkering. Bij de hoogte van de pot houdt de verzekeraar rekening met rente, revalidatie- en overlijdenskansen. En als de rente daalt dan moet de pot groter worden en die pot wordt betaald door alle verzekerden.

Dit zal naar verwachting resulteren in premiestijgingen, niet alleen voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor ondernemers maar ook WIA-aanvullings- en excedentverzekeringen.

6. Hoe staat het met de box 3 heffing?

De belastingheffing over het fictief rendement (vermogensrendementsheffing) ligt al jaren onder vuur. In september 2019 maakte de regering de contouren bekend van plannen die zouden gaan gelden vanaf 2022. De staatssecretaris heeft besloten deze plannen niet aan te bieden aan de Tweede Kamer. Op Prinsjesdag 2020 stuurde hij een concreet voorstel aan de Kamer. Zie onderdeel 2.5 van deze nieuwsbrief.

6.1 Huidige vermogensrendemenstheffing

Sinds 2017 wordt het fictieve rendement berekend op basis van een fictieve indeling in soorten beleggingen, afhankelijk van de hoogte van het vermogen, en historische gemiddeld behaalde rendementen per soort belegging.

Voor het jaar 2020 betekent dit dat het gemiddelde rendement op het vermogen, voor zover het meer bedraagt dan het heffingsvrije vermogen (resp. € 30.846 en € 61.692 voor belastingplichtigen zonder en met partner) bedraagt:

Schijf	Deel van de grondslag sparen en beleggen	Percentage 0,07%	Percentage 5,28%	Percentage gemiddeld rendement
1	tot € 72.798	67%	33%	1,789%
2	van € 72.798 tot € 1.005.573	21%	79%	4,185%
3	vanaf € 1.005.573	0%	100	5,28%

6.2 Plannen voor een gewijzigde regeling vanaf 2022

Volgens de globale plannen die de regering in september 2019 bekend maakte was het de bedoeling dat er bij de berekening van het vermogen onderscheid zou worden gemaakt tussen:

- banktegoeden: betaalrekeningen, spaarrekeningen en termijndeposito's
- overige bezittingen, dit zijn onder meer aandelen, obligaties, een tweede huis en ander onroerend goed dat niet de eigen woning is, contant geld, cryptogeld, kostbaarheden, en tegoeden bij personen en bij andere instellingen dan banken
- schulden.

Ieder van deze drie categorieën van vermogensbestanddelen had in dit voorstel een eigen forfaitair rendement of debetrente (in geval van schulden). Bij bijvoorbeeld alleen banktegoeden zou een bedrag tot € 444.444 onbelast zijn; de belasting over het meerdere 0,0297%. Daarentegen zou er bij met geleend geld aangeschafte overige bezittingen, bijvoorbeeld een tweede huis met hypotheek, geen saldering van bezit en schuld, maar een heffing van 1,7589% over het bezit, verminderd met 0,9999% van de schuld zijn.

Het voorstel kwam weliswaar tegemoet aan de belangen van alle spaarders, maar zou andere groepen onevenredig benadelen. Dat is ongewenst. Daarom komt de staatssecretaris met Prinsjesdag 2020 met een nieuw, concreet voorstel.

Een korte weergave van het nieuwe voorstel vindt u in hoofdstuk 2.5 van deze Prinsjesdagspecial.

7. Hoe staat het met de hypotheekrente-af trek na een betalingspauze?

Sinds 1 januari 2013 is de rente van nieuwe eigenwoningsschulden (EWS) alleen aftrekbaar als wordt afgelost volgens een wettelijk voorgeschreven aflossingschema: de EWS moet in maximaal 30 jaar (360 maanden) worden afgelost, waarbij ten minste een annuïtair aflossingschema is afgesproken. Voor de geldleners die vanwege de coronacrisis tijdelijk de hypotheek niet kunnen betalen, mogen geldverstrekkers een betaalpauze geven die – onder voorwaarden – niet leidt tot verval van de renteaftrek.

7.1 De fiscale aflosachterstand en verval renteaftrek

Er is sprake van een **fiscale achterstand** op de EWS als op 31 december van een kalenderjaar minder is afgelost dan volgens het afgesproken aflossingschema. Bij **tijdelijke betalingsproblemen** moet de achterstand in het volgende kalenderjaar zijn ingehaald. Is op 31 december van het tweede jaar (het jaar volgend op het jaar waarin voor het eerst een fiscale achterstand is geconstateerd) nog steeds sprake van een fiscale achterstand? Dan voldoet de lening niet aan de fiscale aflossingseis. Op dat moment verhuist de lening naar box 3 en is de rente niet meer aftrekbaar. Daarbij maakt het niet uit hoe hoog de achterstand is of wanneer deze is ontstaan. Fiscaal gezien is uitsluitend van belang dat de lening op 31 december van het tweede jaar niet te hoog is.

Jaar ontstaan aflossingsachterstand	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5
-------------------------------------	--------	--------	--------	--------

Het recht op renteaftrek herleeft weer op het moment dat de volledige achterstand is ingehaald.

Er is een uitzondering voor geldleners met **onvoldoende betalingscapaciteit**. Die kunnen meer tijd krijgen om de betalingen op orde te krijgen mits uiterlijk aan het begin van het derde jaar met de geldverstrekker een **nieuw aflossingschema** is afgesproken. In dit nieuwe aflossingschema mag de aflosachterstand uitgesmeerd worden over de resterende looptijd. De lening gaat dan niet vanaf het begin van het derde jaar naar box 3.

Is de aflosachterstand nog niet hersteld in jaar 3 omdat ook niet kan worden voldaan aan het nieuw opgestelde aflossingschema, dan blijft renteaftrek alleen nog mogelijk als de geldverstrekker instemt met **betalingsuitstel tot uiterlijk einde jaar 5** en uiterlijk op die datum nogmaals een **nieuw aflossingschema** wordt opgesteld. Is de aflosachterstand aan het eind van jaar 6 niet ingehaald of wordt er geen nieuw aflossingschema afgesproken dan eindigt de renteaftrek per 1 januari van jaar 6.

Jaar ontstaan aflossingsachterstand	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5	Jaar 6
-------------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

7.2 Tegemoetkoming bij betalingsproblemen in verband met Covid-19

Voor de geldleners die vanwege de coronacrisis tijdelijk de hypotheek niet kunnen betalen, mogen geldverstrekkers een betaalpauze geven. In die periode hoeft dan geen (of minder) rente en aflossing te worden betaald voor de EWS.

Voor hypotheekleningen die aan de fiscale aflossingsverplichting (zie hierboven) moeten voldoen, kan de betaalpauze tot gevolg hebben dat op 31 december 2020 een fiscale aflossingsachterstand ontstaat. Dan gelden in principe de regels zoals omschreven onder 7.1. Voor de Corona betaalpauze heeft het

kabinet echter goedgekeurd dat de geldverstrekker samen met de geldlener al eerder dan per 1 januari 2022 een nieuw aflossingsschema overeen kan komen.

De goedkeuring geldt voor de betaalpauzes, die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De geldlener heeft zich tussen 12 maart en 30 september 2020 gemeld bij zijn geldverstrekker;
- Met de geldverstrekker is een betaalpauze afgesproken en schriftelijk bevestigd van maximaal zes maanden;
- De betaalpauze gaat uiterlijk in op 1 januari 2021.
- Voor hypotheeklen bij familie of buitenlandse banken gelden nog aanvullende voorwaarden.

Voor de aflossingsachterstand als gevolg van de betaalpauze mag eerder dan per 1 januari 2022 een nieuw aflosschema overeen worden gekomen voor de hele schuld voor de resterende looptijd. In dat geval blijft de schuld een EWS en blijft de rente aftrekbaar in het jaar van betaling. Daarvoor gelden de volgende voorwaarden:

1. Een extra toetsmoment op de dag dat de betaalpauze afloopt;
2. De geldlener en de geldverstrekker komen schriftelijk een nieuw aflosschema overeen, dat is gebaseerd op de nog openstaande schuld vlak voor de betaalpauze, verhoogd met de aflossingsachterstand als gevolg van de betaalpauze;
3. Het nieuwe aflosschema heeft maximaal dezelfde resterende looptijd als de oorspronkelijke schuld; en
4. Het nieuwe aflosschema moet zo snel mogelijk na afloop van de betaalpauze worden overeengekomen en ingaan, maar uiterlijk op 1 januari 2022.

Het is ook mogelijk om met de geldverstrekker een nieuw aflosschema overeen te komen dat alleen betrekking heeft op de aflossingsachterstand voor maximaal de resterende looptijd van de oorspronkelijke schuld. In dit geval zijn twee aflossingsschema's van toepassing voor de oude en de nieuwe schuld.

De oude en de nieuwe schuld blijven in dat geval behoren tot de EWS mits aan de overige voorwaarden is voldaan:

1. Een extra toetsmoment op de dag dat de betaalpauze afloopt;
2. De nieuwe schuld bedraagt maximaal de door de betaalpauze ontstane aflossingsachterstand;
3. Het nieuwe deel heeft maximaal dezelfde resterende looptijd als het oude deel; en
4. Het nieuwe aflosschema voor het nieuwe deel moet zo snel mogelijk na afloop van de betaalpauze worden overeengekomen en ingaan, maar uiterlijk op 1 januari 2022.

7.2.1 Gevolgen renteaftrek

Eigenwoningrente is aftrekbaar op het moment waarop deze is betaald, verrekend, ter beschikking is gesteld of rentedragend is geworden. Omdat de leningnemer gedurende de betaalpauze geen rente betaalt, kan de verschuldigde rente alleen in de aangifte inkomstenbelasting over 2020 in aftrek worden gebracht als de rente alsnog in 2020 wordt betaald, is verrekend, ter beschikking is gesteld of rentedragend is geworden.